

COMPARATIVE POLITICAL SYSTEM
(U.K. AND U.S.A.) - A

Time : Three Hours]

Note :- Attempt *one* question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 20 short answer type questions carrying 2 marks each.

[Maximum Marks : 100

Section-A

- I. Define Comparative Politics. Write down its importance and scope. 15
- II. What do you mean by Comparative Methods ? Describe its main characteristics.

Section-B

- III. Identify the reasons for the retention of Monarchy in Britain. 15

- IV. Examine the position and powers of the House of Commons. 15
- V. Discuss the powers, functions and role of the American President. 15
- VI. "The American Senate is the strongest Second Chamber in the world." Comment. 15
- VII. Discuss in detail the salient features of the British Party System. 15
- VIII. Compare the powers and position of British Prime Minister and the American President. 15
- IX. Give brief answers of the following : Section-E
- What is difference between Comparative Government and Comparative Politics ?
 - Write down the limitations of Comparative Method.
 - Why is British Constitution considered as an Evolved Constitution ?
 - Write down the Conventions related to the British King.
 - Which system has been contributed to the world by Britain ?
 - Name the categories of Ministers in British Parliament.
 - What is Shadow Cabinet ?
 - Write down the weaknesses of House of Lords.
 - Who is called Lord Chancellor ?
 - What is meant by the Sovereignty of Parliament ?
 - Write down the causes of the War of American Independence.
 - Why American Constitution is Rigid Constitution ?
 - Explain the term Checks and Balance.
 - What do you mean by Senatorial Courtesy ?
 - Has Federalism ended in America ? Explain.
 - Write down main features of the nature of Party System in U.S.A.
 - Write the functions of Interest Groups in American Politics Process.
 - Write the names of Pressure Groups in Britain.
 - Explain the composition of American Supreme Court.
 - Explain the Rule of Law.

20x2=40

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ A, B, C ਅਤੇ D ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 20 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

- I. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 15
- II. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- III. ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਰਾਜਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ। 15
- IV. ਕਾਮਨਜ਼ ਸਦਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- V. ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- VI. "ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੂਜਾ ਸਦਨ ਹੈ।" ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ। 15
- VII. ਬਰਤਾਨਵੀ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- VIII. ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। 15
- IX. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 15
- ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ?
 - ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਅਕੜਾਂ ਲਿਖੋ।
 - ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਵਿਕਸਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 - ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਮਰਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
 - ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਸਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਦੇਣ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ?
 - ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
 - ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ-ਮੰਡਲ (Shadow Cabinet) ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?
 - ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੱਸੋ।
 - ਲਾਰਡ ਚਾਂਸਲਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 - ਸੰਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 - ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।
 - ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੌਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਉਂ ਹੈ ?
 - ਰੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
 - ਸੈਨੇਟੋਰੀਅਲ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 - ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੰਘਵਾਦ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

- (p) ਅਮਰੀਕਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
(q) ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
(r) ਬਰਤਾਨਵੀ ਦਬਾਓ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
(s) ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਵ-ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੱਸੋ।
(t) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
-

20×2=40